

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ————— 6 korona — fillér.
Félévre ————— 3 " —
Negyedévre ————— 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitótér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

A jövő ipara.

Polgártársaink egyrésze sanyaru helyzetbe jutott. Alapos ismerettel, munkakedvvel léptek pályájukra sokan közülök, egész ambícióval törekedtek talán arra, hogy vevőik igényeit kielégítsék, — s mégis izmos kezeiket ölbe téve kénytelenek tartani, mert megrendelő nem jó s nincs kinek dolgozzanak. A gépek produktumait, a gyárak olcsó áruait kapkodja el a közönség s az iparosnak lelkiismeretességgel készült tartós munkájáért sajnálja megadni azt a néhány krajczár többletet. Valamennyi iparos között a lábbelikészítők existenciáját támadta meg legjobban a gép versenye.

Növeli a bajt az, hogy az országnak eme legnépesebb testületét a külföldről behozott cikkek szorítják le a cselekvés teréről. A nemzet nem nézheti tétlenül, hogy több százezer ember, állami organismusunknak oly hasznos tagjai, tönkre menjenek. A bajt orvosolni kell, de miként? Az agilis kereskedelmi miniszter már gondolt is ki orvosságot, de úgy látszik, a kegyelmes ur homeopata.

Epen a gyárak által akar a gyáraktól sujtott derék polgárok helyzetén segíteni. Ugyanis egy leiratában felszólítja az iparosokat,

hogy vállaljanak el ezentúl a gyáraktól munkát, vagy alakítsanak termelési és beszerzési szövetkezeteket s így legyenek a gyári ipar egyes tagjaivá. Ő majd gondoskodni fog kellő számu gyárak felállításáról, a melyeket támogatni fog s a melyek által ellensúlyozni fogja a nagymérvű külföldi beszállítást. Mindenesetre tiszteletreméltó intenció vezérli a kereskedelmi minisztert, midőn a hazai ipart minden áron fejleszteni akarja. Amde azt hisszük, hogy a kis iparost nem szabad a sülyedés lépcsőjén magára hagyni. Nem engedheti az állam, hogy az önálló polgár fizetett, tehát másról függő munkás legyen. Politikai tekintetben ennek beláthatatlan következményei volnának. De másrészt jelenleg e kisiparosok nem állhatnak be összesen a gyárakba munkásoknak, mert a gyárak nem nyujtanának annyi embernek keresetet. A kisiparosnak felszerelése, szerzésai is vannak, a melyeknek értéke majdnem elvesz, ha gyárakban dolgoznak.

A beszerzési és termelési szövetkezetek eszméje sem teheti a kisiparost a gyárak számbavehető versenytársává. A nyersanyagot az ilyen szövetkezet, mely' kezelési költségekkel van megterhelve, sohasem kaphatja olyan jutányosan, mint a

gyár. Ha az állam csakugyan akar segíteni a kisiparost, minthogy kell is segítenie, támogassa az iparos szövetkezeteket,

Adjon kellő biztosíték mellett kölcsönt, hogy nagyban és jutányosan szerezhesse be ez a nyersanyagot, vagy esetleg maga az állam nyujtsa azt, ekkor érezni fogja az iparos, hogy édes gyermeke a hazának s nem mostoha a többi testvérek között. Ám, midőn így iparosaink védelmére kelünk a jelenben, nem hallgathatjuk el nézetünket a jövőt illetőleg.

Szerintünk a jövőben nem szabad a szülőnek gyermekét egyszerű iparosnak nevelni, hanem kényszeríteni kell, hogy ez küzdje fel magát műiparossá. Minél inkább fejlődik az emberi szellem, annál jobban emeli jogait érvényre minden téren. Magasztos találmányai, vívmányai folytán tökéletesednek s nem jöhet oly idő, hogy az emberiség összetörje azokat. Visszafejlődés nem következhet be. Ha egyes osztályok érdekeit sértik is eme találmányok, magának a társadalomnak hasznára válnak s így nem marad egyéb hátra, minthogy a jövőben az existenciára elég alapot nélkülöző réteg alkalmazkodjék a változott viszonyokhoz.

A jövőben az iparos és gép nem lehet egymásra törő ellenség, hanem

TÁRCZA.

A román népköltészet.

Vadvirágokat szedtem össze. Önként fakadtak ezek a nép gyermekének szívéből. Igaz gondolatokat, való érzelmeket fejeznek ki; azért egyszerűek, igénytelenek, őszinték, mint maga az igazság; nem szorulnak ezimozmára, ékszerekre és kendőzésre, a mint ezeket nélkülözheti a valódi szépség.

Erdőske sűrű vagy,
Édes anyám messze vagy.
Hogy meglátlak, ha tudnám,
Az érdőskeket kívágnám,
S eljőnnék, hogy lássalak.

Lássunk néhány részletet „Buresel dombjából” (Movila lui Buresel).

Egykor ünnep alkalmával
Fölkelt a szép nap pompával,
A világot fölvidítá,
Aranv fénynyel elborítá.
A harangok zúgtak, búgtak . . .¹⁾
A tornyok csak úgy inogtak,
Tájtékoztak a paripák,
Zablájokat a mint rágták.
Zászlók keltek s föllobogtak,
Majd egyszerre meghajoltak,
Mert egyszerre föltűnt és jött,
Mint másik nap úgy tündöklött,
István a nagy fejedelem,
Kit még meg nem győzött ellen.
Gyorsan felült a lovára,
Sok kíséző ment utána,
Az udvarból elrobogva,
A vaszluj szent templomba.²⁾

¹⁾ A nép hite, mintha ünnepnapon szebben sütnö a nap, mintha a harang szebben szólna.

²⁾ Ács K.

István moldvai fejedelem dicsőségét zengi e dal, ki nagy jólétet biztosított országának (meghalt 1504-ben). Vaszluj Jasszihoz közel levő városka. A fejedelem nem volt messze, a midőn távolban szántónak kiabálását hallja, melylyel ez ökreit biztatja. Előkeríti a földművest, számon kéri. Elmondja a vasravert ember, hogy ő Buresel solymár, ezelőtt lovaskatona volt, harcban vitézkedett. De Razbojennál¹⁾

A buzgány lehullt kezemből
Egy pogánynak fegyverétől.
De nem csupán a buzogány,
A kezem is lehullott ám
Ott, hol szörnyet halt a pogány.

¹⁾ Razbojennál fényes diadalt nyert István a törökön 10 ezer főnyi sereggel 70 ezer törököt tönkrevert. A csatatér mai napig Vala Alba (fehér völgy) nevet viseli. Buresel itt nyomorodott meg, s kénytelen volt, földműveléssel kenyerét megkeresni.

INGLIK JÓZSEF

szabó üzletében tartalékos tiszték előnyös árak mellett fölszereltetnek, polgári ruhák legújabb divat szerint készítettetnek, fekete színes öltönyök, téli kabátok bámulatos olcsó árak mellett készítettetnek.

egymást támogató jó barátokká kell lenniök s ez bekövetkezhetik abban a pillanatban, midőn az iparosból műiparos lesz.

Nem szabad tehát a jelenben az erőteljes, egészséges iparos generációt elzúlni engednünk, de utódaik sorsa nem nagy részvétet érdemelne, ha látva a veszélyt, még sem kerülné azt.

A vármegye közgyűlése.

Kevés érdeklődés mellett e hó 10-én tartotta meg a vármegyei törvényhatósági bizottság első negyed évi rendes közgyűlését. A tagok oly gyéren jelentek meg, hogy csak egy kongott az ürességtől a tárgyaló terem. Ennek hatása alatt ki is mondotta a közgyűlés, hogy mint eddig, ezután is csak kétszer fog évenként, ősszel és tavasszal, összejönni. A négy rendes közgyűlés tartására, amit tavaly határoztak el, azért is felesleges, mert rendkívüli közgyűlést lehet annyiszor összehívni, e hányszor szükség van rá.

A főispán megnyitó beszédében köszönetet mondott az újévi üdvözlésekért, melyekkel a vármegye közönsége elhalmozta. Jelezte ez év fontosabb mozzanatait, melyek között a képviselőválasztás, a tisztviselők választása és a közigazgatás egyszerűsítése bírnak nagyobb horderővel. Legégetőbb, azonban a megye dotációjának felemelése és a megyeház javítása. Beszédjének hatása alatt a közgyűlés egy bizottságot küldött ki, mely hivatva lesz az érintett kérdésekben a miniszterelnöknél kérelmezni.

Érdekes pontja volt a közgyűlésnek Háromszék vármegye átirata a nemzetiségi törvény revisiója tárgyában. Érdekessé Lukács Konstantin felszólalása tette, ki sötét színben látja Magyarországon a románok helyzetét, kiknek nem egyenlő mértékkel mérnek.

Lukács szavaira Nagy László alispán ríposztírozott, meggyőző évekkel semmisítvén meg ellenfelének állításait, úgy, hogy beszédjének hatása alatt maga Lukács is elfogadta az állandó választmány javaslatát, mely azt ajánlotta a közgyűlésnek, hogy a képviselőházhoz Háromszék vármegyéjéhez

hasonló szellemű feliratot intézzen. A közgyűlés óriási lelkesedéssel hallgatta az alispán meggyőző szavait s a nap sikeréért neki jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

A főispán *Ilosvay Gusztáv* szolgabíró tb. főszolgabírónak nevezte ki.

Városi közgyűlés.

1901. jan. 14.

Törvényhatóságunk bizottsága e hó 14-én délután tartotta meg január havi rendes közgyűlését gróf *Hugonvai Béla* főispán elnöklése mellett. A nagy tanácskozó terem jó meleg levegővel fogadta a hidegtől kipirult arcú városatyákat, a kik három órára csaknem teljes számban foglalták el helyüket a zöld asztaloknál. Valamivel később érkezett a terembe a főispán, kit a bizottsági tagok felállással üdvözöltek.

Már kezdjük megszokni, hogy a gyűléseken valami új adó behozataláról esik szó, erősen hangoztatva, hogy az a közterhek apasztására s a közjövödelmek fokozására mennyire előnyös és kívánatos. A mostani közgyűlésen az ásvány- és szódavíz megadóztatása került szőnyegre. Csodálatos véletlen, hogy a tanács javaslatának annyian voltak a pártolói, mint az ellenzői s a főispán „igen” szavazata döntötte el ez új adó behozatalát.

A nagy morajba, mely a határozott kimondása után támadt, egy erős hang oda-dörögte:

— Megfellebbezzük!

Nem akarunk e helyen az új adó behozatalához bővebben hozzászólni, csak azt konstatáljuk, hogy akkor, a mikor város közegészségi szempontból nem kíván gondoskodni jó ivóvízről, méltánytalannak tartjuk a polgárokat az új adóval megterhelni, csak azért, mert egészségi szempontból a miázmas, sok helyen élvezhetetlen ivóvíz helyett ásvány vagy szódavíz fogyasztanak. Félünk, hogy igaza lesz annak a bizottsági tagnak, a ki azt mondotta, hogy a közjövödelmek emelése csak arra való lesz, hogy annál többet költsön a város. A pótdó pedig ezután is oly nagy lesz, mint eddig.

A gyűlésről részletes tudósításunk a következő:

Mint minden rendes közgyűlést, úgy a mostanit is a polgármesteri havi jelentés vezette be, mely a múlt évi ügydarabok forgalmáról, a villamos vasut mizeriáiról, a népesedési viszonyokról, a villamtelepnl újabban beállott zavarokról, a közigazgatás tervbe vett egyszerűsítéséről számolt be a közgyűlésnek. A jelentésben benne volt még az is, hogy a múlt hó 30-án egy küldöttség átadta Hegedüs miniszternek a diszpolgári oklevelet, melyért a miniszter halás köszönetét tolmácsolja a város közönségének.

A jelentés tudomásul vétele után a belügyminiszter leirata került felolvasásra. Ebben a leiratban a miniszter jóváhagyja a város 1901. évre előirányzott költségvetését, a hiányok fedezésére kivetett 93%-os pótdóval. Ugyancsak jóváhagyta a miniszter a villamtelepről és a nyugdíjalapról felterjesztett költségelirányzatot.

A földmívelésügyi miniszter leiratában arra kérte a törvényhatóságot, hogy a gazdasági munkás és cseléd segély-pénztárt, mint humánus intézményt, erkölcsi és anyagi támogatásban részesítse s lépjen be az alapító tagok sorába.

A miniszter által létesített segély-pénztárra, mely védelemben, segélyben részesíti az öreg munkást, gyámolítja azokat, kiket baleset ér s kenyeret ad a munkások özvegyeinek és árváinak, a törvényhatóság 100 koronát szavazott meg s ezzel belépett az alapító tagok sorába.

A honvédelmi miniszter tudatta, hogy a város a lakbérviszonyok osztályozásánál a VI.-ból az V. sorozatba osztatott be.

Ez a beosztás a tiszt lakások után a városi pénztárból fizetett összegnél némi megtakarítást fog maga után vonni.

A pénzügyminiszter a borítaladó leszállítását kérelmező közgyűlési határozathoz nem járult hozzá, azzal a megokolással, hogy az az államháztartás egyensúlyának megrázkódtatását idézné elő.

Hirsch Miklós, a Kossuth-kertben épült gőz- és kádfürdő építője, az építésért esedékessé vált összeget kérelmezte. Annak idején, mikor az építkezéstről szó volt, a köz-

Még tréfálkozik nagy bajában. De a könyörtelenség e szavakat adja szájába:

Kértem, hanem mind hiában,
A gazdagot falujában,
Hogy egy ekét adjon kölcsön,
Hadd szántsak e marok földön!
Rimánkodtam naphosszanta,
Kérésemre egy sem hajta!
Akkor, uram megfordultam,
A bátyámhoz elindultam,
Hoztam tőle ekét, marhát,
S elkezdtem ezt a munkát.
A szegénynek nincs vasárnap,
Nincs ünnep, bár inté a pap,
Sok a dolga, hát belekap.

Erre István vajda megajándékozta ekével és hat ökörrel, a dombot tulajdonául adja, csak azt köti ki, hogy a dombon őrt álljon, s ha tatár ront be a hazába, hirt adjon. Moldvai monda szerint István Buresel dombja tetejére valóban őrt helyezett el, kinek kiáltása Vaszlujig, 6 órai távolságban tisztán hallható volt.¹⁾

Lukácsi György.

¹⁾ A. K.

Pillanatsfelvételek.

Éppen a vasuti állomáson vagyok, hol egy szökő esztendőben rendszeren kétszer sétálgatok, mikor a szemembe tűnik „Calderoni és Társa.”

Kit, te, micsoda? kérdelem magamban s a hirdető táblához lépek s először életemben olvasom, hogy a fentnevezett híres cég-nél a világhírű Kodak fényképező készülékek, úgy szintén az összes, ezen készülékhez való cikkek; friss filmek, Zeiss és Steinheil-féle s minden kigondolható gyártmányu üveglencsék, színérzékeny lemezek és papirosok, előhívó, fixizáló és aranyfürdő töltények, a pillanatsfelvételhez szükséges pillanatok a legegészségesebb színben kaphatók.

Ez szép! Hát mit mondjon ehhez az ember? Egyebet nem tehet; első sorban erősen hiszi, hogy így van s azután szeget üt a fejébe — egy gondolat. A nagy embereket mindig egy gondolat bántja, csak hogy mindegyiket más.

Én belebolondultam a Calderoni gondolatába: szeretem a pillanatsfelvételeket pillanatsnyi zavar nélkül.

Barátom!

No mi az!? Egy fonograf beszél itt, vagy mi!? Hátrafordulok a Calderoni táblától s egy idegen urral majd összeütöm az orromat. Meghajtom magamat: mit tetszik parancsolni? kérdelem átosan.

Barátom, folytatja, vagyis kezdi az ur, pillanatsnyi zavarban vagyok.

Majd, elmulik, pillanat az egész, felelem. Igen, igen; fel kell vennem, folytatja. Engem!? Mi!? Engem akar felvenni! Itt van Calderoni, olvasta? Nagyszerű gépeket árul.

Oh, kérem, barátom önt nem vehetem fel, mert drága, szabadkozik az idegen ur. Pillanatsnyi zavarban vagyok, csak egy pár koronáról van szó; írja alá ezt a váltót.

Hamar beszél az ur, mondom. Hát tudja e, ki vagyok én? kérdelem.

Oh, hogyne, egy nagynevű család sarja. És egy díjtalan gyakornok-jelölt, szomorú, de való, fejeztem be a bemutatásomat.

Ah, oh! Az állás mit sem határoz annál, kinél az csak fényezés. . . Így beszélt az idegen. Keztem szorosabbra huzni a társalgást s szorultam, mint a sörös üveg parafadugója. Nem használt, hiába hátráltam. Ugy

gyűlés a fürdő építési költségeit az erdő vételárból utalta ki

Mi történt most? Az, hogy az erdővételár időközben elfogyott, a legközelebbi részletfizetés pedig 1901. év nov. havában válik esedékessé.

Hogy a vállalkozó megkaphassa munkája díját, új forrásról kellett gondoskodni, hogy az kifizethető legyen. A közgyűlés e célból más két alapot jelölt ki s abból utalta ki Hirsch Miklós munkadíját.

A Társaskör választmánya a kör helyiségeinek villamos berendezéséért kivetett összeget tulmagasnak találta s az ellen Antal D. alelnök által fellebezést adatott be a közgyűléshez. A közgyűlés a fellebezésnek helyt adott s a kör elnökének bevonásával az ügyet egy bizottság által megvizsgáltatja.

A múlt évi október havában kimutatott adó elő- és leírásokat a közgyűlés tudomásul vette.

Oláh András, hasonszenvi kórházi gondnok, a nyugdíjintézetbe kérte magát felvételre. A tanácsi javaslat ajánlotta a felvételre, mert a kezelő- és szolgaszemélyzetéhez tartozik. Minthogy a hasonszenvi kórház további fenntartásának ügye függőben van, a törvényhatóság későbbben fog a nyugdíjaztatás ügyével foglalkozni.

Gazdasági tanácsos betérjesztette, hogy a városi épületeknél az 1900-ik évben 9675 k. 70 fillér lett házilag felhasználva, mit a közgyűlés tudomásul vett.

Nagy Károly és neje Kósa Zsuzsanna árvapénztári adósoknak behajthatatlan 13 frt. adóságát a gyámpénztári tartalékalapból megterítetni rendeli a közgyűlés s azt kormányhatósági jóváhagyás alá terjeszti.

A színügyi bizottság a jövő színi idényre — a pályázat mellőzésével — Csóka Sándor jelenleg miskolci színigazgatóval kötötte meg a szerződést és ehhez a közgyűlés hozzájárult.

Az igazoló választmány betérjesztette a legtöbb adót fizetők névjegyzékét és igazolta a megfellebbezett Papp Endre bizottság választását. A közgyűlés ezeket tudomásul vette.

Szilágyi István rendőrkaplár és Kiss Károly közrendőr rokkantságuk miatt nyugdíjaztatásukat kérelmezték. A betérjesztett

tiszti főorvosi vélemény alapján a közgyűlés mindkét kérelmezőt fizetésük és szolgálati idejük arányában folyó év jan. 1.-től kezdődőleg nyugállományba helyezte.

Az idáig gyors tempóban haladt tárgyalásnak kerékkötőül szolgált a szikviz- és ásványvizekre kivetendő fogyasztási adó kérdése. Hosszasan időztek e tárgynál. Nem egy képviselő állott fel szólásra, hogy az új fogyasztási adó ellen érveljen.

A közjövődalmak fokozására kiküldött bizottság, de meg a főügyész és tanács javaslata az volt, hogy méltányos ez az új adó kivetése, mert az már más városban is be van hozva s más élvezeti cikkek is adózás alá esnek. Dr. Kelemen, Teitelbaum, Csomay képviselők nyomós argumentumokkal szólnak a javaslat ellen, mely a közönség aggodalmát fogja felkelteni, a kereskedelmet megbénítja s a kereskedőket a zaklatásnak fogja kitenni.

A főügyész és polgármester a javaslat elfogadásának szükségessége mellett szólaltak fel.

A vita berekesztése után a főispán szavazást rendelt el. A javaslat mellett szavaztak 25-en, ellene ugyancsak 25-en. A főispán — jogával élve — a tanács által betérjesztett javaslat mellett szavazott. Ezzel az egy szóval el lett fogadva, hogy a szikvizet és ásványvizeket 2 fillér, illetve 4 fillér fogyasztási adóval fogják megterhelni.

E javaslat elfogadását nemzetgazdasági szempontból is csak kárhóztatni tudjuk.

A gróf Majláth Antal által egy hasonszenvi kórházra tett alapítvány kamatait, mint tudvalevő, a király-helmeczi, Majláth-féle hasonszenvi kórháznak ítélte oda a miniszter, holott arra igényt tartott a városunkban levő hasonszenvi kórház is s ennek fejében a város bele ment volna egy új hasonszenvi kórház építésébe.

A dolog most úgy áll, hogy a k.-helmeczi kórházra fordított kamat-maradványból kaphatna a mi kórházunk; de ez nem érdemelné meg, hogy nagyobb összeget fektetnének bele az építkezésbe.

A közgyűlés ezek után nem is megy bele az építkezésbe, hanem, ha kap valamit a kamat-maradványból, azt az itteni hasonszenvi kórház javára elfogadja. Éppen ezért

megbizta a polgármestert, hogy tegye magát érintkezésbe az elhalt gróf örökösével s megbízatásáról alkalomadtán tegyen jelentést.

A cs. és kir. 15 ik huszárezred pótkeretének elhelyezésére a régi honvéd-laktanya jelöltetett ki. A kiküldött bizottság sem az épületet, sem a területet nem találta megfelelőnek arra, hogy oda a pótkeret elhelyeztessék. Most az a javaslat terjesztetett a közgyűlés elé, hogy a pótkeretet a Wesselenyi-utca végén elterülő, régi tégláégető helyén, 3—4 hold föld kisajátítása után — új épületben helyezték el egy vegyes bizottság által megállapított tervek szerint. A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

A méntelepen a két jégverem helyreállítása céljából a műszaki hivatal előterjesztése s a gazd. szakbizottság javaslatára 425 koronát utalt ki a közgyűlés, annak kijelentésével, hogy a műszaki hivatal vezetője a végzett munkálatokért felelősséggel tartozik.

A város által kezelt italmérés számadásait, 1900 korona tiszta jövedelem felmutatásával, elfogadták. A tanács javaslatával szemben, mely az italmérés megszüntetése mellett volt, Gyulai képviselő indítványára kimondották, hogy azt továbbra is fentartják.

Érthetetlen valami is lett volna az, ha az 1900 korona tiszta jövedelemről lemondott volna a város akkor, a midőn minden alkalmat megragadni igyekeznek, hogy a közjövődalmakat növelje. Az az 1900 korona is tesz valamit a latban.

Komka Kálmánnak az utcarendezéshez kisajátított területért négyszögölenként 20 koronát szavaztak meg.

Szász Mihály lovasrendőrnek 4 heti szabadság engedélyezése után a közgyűlés 6 órákor véget ért.

Levél a szerkesztőhöz.

Batiz-Vasvári 1901. Január 10.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Batiz-Vasváriban, a grk. karácsony másodnapján, mint a kath. egyház által szigorúan tiltott időben — különben rangjukhoz illően egy marha ólban — megesezt táncz-

ugrált az orron előtt az ur és a váltó, mint egy végrendelkező kaszás pók könyező fiai közt. Csak egy pillanatra kérem, írja kérem alá.

Ismer jól engem. A bátyám barátjának a fia említette, hogy önnel együtt végezte a jogot.

Az is fotografozott? kérdem.

Oh, nem. Ön szándékosan a fotográfiáról beszél, mikor itt csak egy kis felvételtől van szó, [egy pillanatra kérem — könyörgök.

Hát maga nem fotográfus? kérdem újra. De kérem.

Hát miért csinál akkor pillanatfelvételeket? Ha a maga bátyja barátjának az ötödik vagy hatodik fia engem ismer, akkor jól tudja, hogy ellensége vagyok minden váltónak és minden váltóórnek, ha nem bakter és nem vasuttyi! felelem pillanatnyi felhevüléssel.

Oh, kérem, csak egy pillanat kell, melyben eltűnök. Alászolgája!

Mégis jó, hogy vannak pillanatok.

Elrohantam. A másik pillanatban csupa víz voltam, azonkívül csupa szem és fülnék

kellett lennem, hogy az uton el ne csipjen valami váltó lázas ember.

Ha hó, Béla megállj! kiáltott valaki. Utánam-e vagy másnak, nem ügyeltem rá, rohantam. A hangtulajdonos utánam. Béla! Bé-la!! Ez én leszek biztosan, a kit keres, kifujom magamat.

Te talán orvosi rendeletre futsz, mert csak nem tőlem akarsz megszabadulni!?

Áh, szerusz Emil! — egy jó barátomtól majd megszöktem. Emil mindjárt a nyakamon csüng, az ő nyakán pedig valami obscurus táská. Biztosan rosszban tör a fejét, ily gondolattal üdvözöltem szegény barátomat.

Orvosi rendeletre legfeljebb a más világra futhatnék, de te mit keresel itt? Mit csinálsz itt? kérdem viszont a szellemeskedő fiut.

Pillanatfelvételeket, feleli Emil.

Akkor Isten áldjon meg, én nem irom alá, sietek, mondom.

Csak egy pillanatra állj meg; most szép nap van.

Nekem rossz napom van; nem állok. — Hiába. Emil előhuzta az obscurus táskából

a Kodakot és lepingált, bejutottam egy kattanásra a sötét kamarába.

Megkísértett a mai napon a második pillatfelvétel s nem szökhettem ki a sötét kamarából. Harmadnapra kaptam is egy fényképet. Nagyszerűen sikerültem, fényesen leképzelt a fiu: olyan ábrázatom volt, mint egy ujdonsült eszkimó jelöltnek, mikor először dugja ki az orrát a jégpalotából, melyet rá telekkönyvezett a keserves klíma.

Emil levelet is irt: Kedves barátom! A multkori akaratom ellenére felvett pillanatfelvétel az amerikai gép jól működése folytán sikerült. Kitűnő gép és kép! Üdvözöl Emil.

Dühös voltam. Hogy az ilyen drága amerikai masinák nem tudják megkímélni jelenlétüktől az európai száraz földet! Ha az angolok olyan hamarosan lőtték volna főbe a bur hadvezéreket, legalább a lovakat, mint ez a szenvedélyes pillanatfelvevő lőtte meg az én fejemet, már a burok régen földönfutó és hajófurkáló patkányokká változtak volna. És mindez egy pillanat alatt. Vannak pillanatok, melyek örökké tartó nyomot és keserűséget szereznek.

Emil! Emil! és még egyszer E-mil! Így kezdtem meg nagy pleonasmussal egy

mulatságról az a ferde hír terjedt el, hogy az csakis papjuk gondatlansága és nemtörődomségéből létesülhetett. Van szerencsém mellékelni hiteles másolatban azon kérelmét a b. vasvári grk. egyház gondnokságának, a melyet f. év jan. 2-án a szatmári járási főszolgabírói hivatalhoz menesztett, s a melyből meggyőződhetik mindenki fia, hogy nem a lelkész, hanem igenis a fentebb tiszteletteljesen említett főszolgabírói hivatal szabad-elvűsége és nagylelkűsége engedélyezte az általa nem ismert szélhámós Nyegre Lőrincz szatmári illetőségű pinczér urnak azon táncmulatságot.

7/1901.

Tek. szatmári járási főszolgabírói hivatalnak.
Szatmár.

Alantirt batizvasvári grk. egyház gondnoksága értesülvén, hogy egynehány léha, táglelkiismeretű legényünk, karácsony második nnapere táncmulatságot szándékozik rendezni, s mi több, a községi bíró ajánlatát is megszerezheték, összes hiveink megbotránkoztatására.

Tekintve, hogy grk. egyházunk fegyelme tilt minden házasságot, táncmulatságot a karácsony és vízkereszt közötti időben, ezen felkérjük a tek. főszolgabírói hivatalt arra, hogy ezen időben, azaz f. hó jan. 21-ig táncvizalomra engedélyt adni ezen két községben grk. folyamodóknak ne méltóztassék, hanem elutasítani kegyeskedjék. Kérésünk ismétlése mellett maradunk Batiz-Vasvári, 1901. Január 3-án

Napótn Dániel,
grk. lelkész.

Grád László,
egyh. gondnok.

Városi bizottságok.

A városi törvényhatóság kebelében az egyes bizottságok következőleg lettek megalkotva. A közigazgatási bizottság tagjai: dr. Farkas Antal, Korányi János, dr. Fejes István, Jákó Sándor, Uray Gáspár.

Az igazoló választmány tagjai: Antal Dániel, Losonczy József, Haraszthy Tamás, Csomay Imre, Uray Gáspár, a bizottság elnökévé a főispán Korányi Jánost, tagjaivá dr. Lehóczky Jánost, Jákó Sándort és ifj. Hérmán Istvánt nevezte ki, jegyzője Tan-

levelet, a folytatása lakonikus volt, ilyenképen: meglőttél, véged van! Lefotografáltak, mint egy veszedelmes anarchistát.

Tessék!

Hirtelen kopogtattak ajtómon s megzavart a levél címzésében — Lajos, jogász barátom. Nem is kell mondanom, hogy fogadtatása leirhatatlan volt.

Komáromban voltam, kezdi Lajos a hosszú távollét után életének előttem ismeretlen pontjait szóval ecsetelni. Megnéztem a várat . .

Lefotografáltad? kérdem én.

Megbolondultál, nem vagyok én barátságoló angol ló, vagy akarom mondani turista, feleli.

Hát te neked nincsen pillanat fényképező géped? kérdem én.

Van.

No!?

Minden embernek van! mondja.

No!? kérdem én.

Van kettő . .

No, hát beszélj már! türelmetlen vagyok.

Van két szeme, az a legjobb sötét kamara és a legszebb és legtökéletesebb is.

Hála Istennek! mondom.

kóczy Gyula tanácsjegyző. A loavató bizottság elnökévé egyhangulag Jákó Sándor választott meg, hivatalból tagjai a főkapitány és az állatorvos, becsüské a főispán Kovách Leó, dr. Lengyel Márton és Antal Kristóf bizottsági tagokat nevezte ki.

A színügyi bizottság egy évre következőleg alakult: elnöke a főjegyző, jegyzőjét kebeléből választja, tagjai: dr. Vajay Imre, Békéssy Géza, dr. Fejes István, Kereszt-szeghy Lajos dr., Márkus Márton, Körösmezey Antal, Kovách Leó, dr. Kelemen Samu, dr. Tanódy Márton, dr. Kölesey Ferencz.

Az építkezési bizottság egy évre köv. alakult: elnöke a polgármester, hivatalból tagjai: a főkapitány, gazdasági tanácsos és mérnök, választott tagok, dr. Farkas Antal, Böszörményi Károly, Antal Dániel, Keresztes András, Papp Géza, Fogarassy Sándor, Kiszely Károly, Halmi János, Losonczy József, dr. Vajay Károly, jegyzője Szöllösy Lajos.

A bordélyügyi bizottság tagjai hivatalból a főkapitány, tiszti főorvos és kerületi orvosok, választott tagjai dr. Farkas Antal, dr. Kölesey Ferencz, Jaskovics Ferencz, dr. Tanódy Márton, Márkus Márton, jegyzője Szöllösy Lajos.

A szegényügyi bizottság elnöke a közigazgatási tanácsos, jegyzője Vári Antal, választott tagjai: Antal Dániel, dr. Fecstel János, Pap Lajos, dr. Lengyel Márton, dr. Korbay Károly, Jankovics János, Páskuj Imre és Morgenthal Antal.

A nyugdíj bizottság egy évre alakult, elnöke a polgármester, választott tagjai: Jákó Sándor, Korányi János és Verécsy Antal.

A vízárvédelmi bizottság elnöke a polgármester, jegyzője Vári Antal, hivatalból tagjai: a közigazgatási tanácsos, főkapitány, gazdasági tanácsos, mérnök és tűzoltó főparancsnok, választott tagjai: dr. Farkas Antal, Antal Dániel, Kiszely Károly, Fogarassy Sándor, dr. Lengyel Márton, Félégyházy Ferencz, Bölönyi László, Szakáll László, Berghoffer István, Szimonisz Albert, Szentiványi Károly.

A számonkérő szék elnöke a főispán, tagjai: a polgármester, főjegyző, tiszti főügyész és a tanácsosok, választott tagjai dr. Farkas Antal és dr. Kereszt-szeghy Lajos.

A szembogár a legeszményibb ajtaja a fénysugárnak . .

Hála Istennek! mondom.

A szem lencsége a legtökéletesebb objectio.

Hála Istennek! mondom.

Pillanzára a szemhély és pilla . .

Hála Istennek.

Igaz, hogy a kirakatokba nem készíthet a szem képeket . .

Hála legyen az Istennek; megkönnyebbül az ember, ha ilyet hall.

Hát mi lelt téged? kérdi boszusan Lajos.

Nézd! előrántom neki a pillanatfölvételi gépemet.

Ez szörnyűség, ki csinálta? kérdi Lajos.

Emil, felelem lemondó, szomorú hangon.

Akkor én is így járok.

Mit te, kicsoda.

Én!

Szomorú, de való! ha levett. Hát? ha szabad tovább kérdeznem, az állomáson nem álltál-e meg egy pillanatra.

De igen! aláírtam a Csergő váltóját, sokáig alkalmatlankodott.

Sajnálak, felelém Lajosnak. Téged tönkretettek a pillanatfölvételek.

Pillich Ottó.

A sorozó bizottság elnöke a polgármester, helyettese a főkapitány, tagjai: dr. Jéger Kálmán és dr. Vajay Imre, választott tagok Kovách Leó és Gyulay Lajos.

A közmivelődési szakbizottság elnöke a polgármester, előadója a tanácsjegyző, választott tagjai: Haraszthy Tamás, Uray Géza, Mátray Lajos, dr. Kölesey Ferencz, dr. Vajay Imre, dr. Fejes István, dr. Lehóczky János, Cholnoky Imre, Jákó Mihály, Jaskovics Ferencz, dr. Fecstel János, Jankovics János, Kovách Leó, Papp Lajos, dr. Biró Elemér, Deák Kálmán.

A rendészeti szakbizottság elnöke a főkapitány, előadója a főmérnök, jegyzője Vári Antal, tagjai: Antal Kristóf, Keresztes András, dr. Vajay Károly, Békéssy Géza, Lengyel Endre, Boronkai József, Debreczeni Károly, Kiszely Károly, Komka Alajos, dr. Lengyel Márton, Fogarassy Sándor, Török János, Virág András, Tankóczy Gyula, Morgenthal Antal, Kató Antal, Böszörményi Károly, Félégyházi Ferencz, Uray Gáspár, Heinrich Viktor, Rosenblatt József.

A politikai és jogügyi szakbizottság elnöke a főjegyző, előadója a főügyész, jegyzője a tanácsjegyző, tagjai: Jákó Sándor, Korányi János, Békéssy Géza, Vaday Károly, dr. Farkas Antal, Csomay Imre, dr. Kelemen Samu, dr. Nagy Barna, dr. Fejes István, Böszörményi Károly, Haraszthy Tamás, Verécsy Antal, Körösmezey Antal, Uray Géza, Daróczy Endre, dr. Biró Elemér, Uray Gáspár, Cholnoky Imre, Pap Endre, dr. Farkas Antal, dr. Korbay Károly.

A háztartási és gazdasági szakbizottság elnöke a polgármester, előadója a fő-és tanácsjegyző, tagjai: a tiszti főügyész, főmérnök, főszámvevő gazdasági tanácsos, erdész és a pénztárnok. A bizottsági tagok közül megválasztottak: Antal Dániel, Békéssy Géza, Lengyel Endre, Fried Emil, Dr. Farkas Antal, Losonczy József, Dr. Kereszt-szeghy Lajos, Dr. Fejes István, Gyulay Lajos, Félégyházi Ferencz, Jákó Mihály, Seres István, Böszörményi Károly, Szakáll László, Keresztes András, Körösmezei Antal, Kató Antal, Zabari Ferencz, Teitelbaum Herman, Dr. Fecstel János, Jaskovics Ferencz, Jankovics János, Szimonisz Albert, Dr. Tanódy Márton, Fogarassy Sándor, Papp Endre, Antal Kristóf, Domahidy Ferencz, Reiter Béla, Dr. Kölesey Ferencz, Bölönyi László, Schvarcz Albert, Tankóczy József, Jákó Sándor, Litéczky Endre, Kolozsváry Károly, Korányi János, Halmi János, Uray Géza, ifj. Hérmán István, Márkus Márton, Dr. Nagy Barna, Dr. Kelemen Samu, Komka Alajos, Kegyes István, Wallon Ede, Frankó János és Raáb Sándor.

Három évre alakítottak a következő bizottságok:

I. Községi iskolaszék, mely elnökét és jegyzőjét kebeléből választja. Közgyűlés által tagjaivá választottak: Jákó Sándor, Antal Kristóf, Dr. Vajay Imre, Uray Gáspár és Jaskovics Ferencz. Tagjai még az iskolaszéknek: a., hitfelekezetek rendes lelkészei, b., a tanítótestület által választott 3 tanító, mint a tanító testület képviselője, — c., a városi ovoda elnöke és gondnoka, d., és az iskola ügytanácsi előadó.

II. A közkórházi bizottság a törvényhatósági szervezeti szabályrendelet 78 §-a szerint 3 évre a következőleg alakították meg: Tagjai: A tiszti főorvos, a kórházi igazgató főorvos és a kórházi rendelő orvos. Megválasztott tagjai: Korányi János, Bossin Jó-

zsef, Dr. Lengyel Márton, Vadai Károly és Uray Gáspár. Jegyzője: Vári Antal.

III. *Az egészségügyi bizottságnak* hivatalból tagjai: a fő és kerületi orvosok, az állatorvos, a honvéd zászlóalj parancsnokság főorvosa. Megválasztott tagjai: Antal Dániel, Bossin József, Dr. Farkas Antal, Hérmán Mihály, Dr. Keresztszeghy Lajos, Korányi János, Dr. Kölcsey Ferencz, Pap Géza, Dr. Fejes István és Dr. Tanódy Márton.

Az ipartanodai bizottság 3 évre következőleg alakított: elnökét a bizottság kebeléből választja. Tagjai: Antal Dániel, Dr. Fejes István, Dr. Farkas Antal, Jákó Sándor, Kótai Lajos, Teitelbaum Herman, Dr. Fodor Gyula, Jankovics János, Hájtájer Pál, Kerekes Dániel, Tankóczy Gyula, Morgenthál Antal, Halmi János, Szentiványi Károly, Papp Lajos és Deák Kálmán.

A borellenőrző bizottság elnökét a bizottság kebeléből választja. Tagjaiul megválasztottak: Dr. Lehoczky János, Litterczky Endre, és Szabó Lajos (Szatmárhegy). Főispán ur Ó méltósága a maga részéről a bizottság elnökévé: Daróczy Endrét, — tagjaivá: Fogarassy Sándort, Dr. Tanódy Mártont és Morgenthál Antalt nevezte ki.

Megyei bizottságok.

A vármegyei közigazgatási bizottság az egyes szakbizottságokat a következőleg alakította meg:

I. *Fegyelmi választmány.* Rendes tag: Nagy Béla, Kemény Alajos, N. Szabó Antal, Kováts Béla; Póttag: Ifj. Böszörményi Sándor, Luby Béla.

II. *Arvauigyi fellebbviteli küldöttség.* Rendes tag: Nagy Béla, Domahidy Sándor; póttag: Jékey Zsigmond. A főispán kinevezte rendes tagoknak Kende Zsigmondot és N. Szabó Antalt, póttagnak ifj. Böszörményi Sándort.

III. *Erdészeti albizottság.* Elnök: Nagy László, alelnök: N. Szabó Antal, Domahidy Sándor.

IV. *Erdészeti másodfokú kihágási bíróság.* Rendes tagok: Balázs József, Nagy Béla, Luby Géza és N. Szabó Antal; póttagok ifj. Böszörményi Sándor, Jékey Zsigmond, Kende Zsigmond, Szuhányi Ödön.

V. *Pótadó elleni felszólamlási bizottság.* Balázs József, N. Szabó Antal, Kemény Alajos, Kacsó Károly.

VI. *Évi jelentést előkészítő bizottság.* N. Szabó Antal, Domahidy Sándor, ifj. Böszörményi Sándor.

VII. *A börtön-vizsgáló bizottságba* a főispán kinevezte tagoknak: Kacsó Károly, Kemény Alajos, Szuhányi Ödön és Luby Géza biz. tagokat.

Hirek.

Kanonoki beiktatás. Pemp Antal felsőbányai plébánost a múlt szombaton iktatták be kanonoki javadalmába. A kinevezési okmány felolvasása után Szabó Norbert apátkanonok intézett beszédet a jelenvoltakhoz, kiemelve az új kartárs érdemeit. Délben Szabó Norbert apátkanonok ebédet adott a beiktatott új káptalani tag tiszteletére.

A főpásztor jótékonyága. Püspök ur Ó méltósága a tibi iskola céljára vásárolt ház árán 1500 koronát kegyeskedett adni magánpénztárából.

Adomány. Kádár Ambrus dr. kanonok a színérváraljai kath. legényegylet céljaira 20 koronát adományozott.

Új közjegyző. Ó felsőge Reviczky Ottó máramaros-szigeti közjegyzőhelyettes Felső-Vissóra kir. közjegyzőnek nevezte ki.

Gyászrovat. Leményi P. Józsefné, szül. Melles Anna hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után életének 73-ik és boldog házasságának 52-ik évében f. hó 3-án Apában elhunyt.

Jótekonny alapítvány. Pemp Antal kanonok beiktatásának alkalmából 800 korona alapítványt tett a felsőbányai róm. kath. legényegylet javára.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Fülöp Béla fehérgyarmati adóhivatali joggyakornokot a huszti adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adótisztnek, — az igazságügyminiszter Barazsu Endre helybeli törvényszéki és *Nuritsán* Emánuel szamosulyvári járásbirósági díjnokokat a nagybányai járásbirósághoz irnokokká nevezte ki.

Kinevezés. Suszter Adófot a máv. üzletvezetősége a brezovai állomásra díjaz állomás-felvigyázó gyakornokká kinevezte.

Eljegyzés. Csajkovics Gyula, vizsgázott telekkönyvvezető, eljegyezte Nyisztor Mariska kisasszonyt, okleveles tanítónőt, Nyisztor János tekintélyes iparos kedves leányát. — Katona Fülöp kir. mérnök, tart. hadnagy, jegyet váltott Róth Gábor beregszászi ügyvéd, birtokos, Bereg vármegye t. főügyészének leányával, *Etelka* kisasszonnyal.

Áthelyezés. Buday Lázár m.-kaszonyi kir. járásbirósági telekkönyvvezető hason minőségben a szobránczi kir. járásbirósághoz helyeztetett át.

Kinevezés. Kölcsey Dezső, végzett joghallgató, a beregszászi kir. pénzügyigazgató-sághoz fogalmazó-gyakornokká neveztetett ki.

Nagy-Károlyból azt a hirt közöltük a múlt alkalommal hogy *Báthory* Bertalan fog fellépni a legközelebbi képviselő választáson néppárti programmal. A keresztnev el volt hibázva, mert Istvánról szólt az értesítés. Más oldalról ujabban azt a hirt vesszük, hogy Nagy-Károlyban semmiféle mozgalom nem indult még meg. Ugyancsak közlik velünk, hogy *Domahidy* Elemér főszolgabíró állásáról lemondani készül és kerületi keres. Tudósítónk szerint a nagy-károlyi kerületben akkor folya le a választás, ha ismét gróf *Károlyi* István vagy esetleg fia, *György* gróf lépne fel.

Áthelyezés. *Favagó* Dezső honvéd hadnagy a nagy-károlyi zászlóaljhoz helyeztetett át.

Birtokváltás. *Habrovszky* Sándorné Buchvald Berta és Hellbranth Gyula budapesti lakosok Cholnoky Imre közjegyzőnek nagybajomi birtokát 184,420 koronáért megvásárolták.

Stefánia-templom B.-Olasziban. A múlt év tavaszán B.-Olasziban dühöngött tüzvésznek az ottani r. kath. templom is áldozatul esett felszerelésével és harangjaival együtt. A templom helyreállításának költségeit legnagyobb részt gróf Lónyay Elemér és neje Stefánia főhercegnő fedezték, kiknek bőkezűségéből a templom már teljesen felépült. A toronyban levő, s „Elemér és Stefánia” névre keresztelt két harangot a múlt hónapban buzták fel és áldották meg. Lónyay Stefánia grófné elrendelte, hogy a templom ez évi május hóig kifestessék és teljesen felszereltesék, kijelentve, hogy a felszentelésen jelen akar lenni. A templom, melynek fentartását Stefánia főhercegnő vállalta magára, „Stefánia” nevet kap.

Félszázados jubileum. Cs. és kir. gyalogezredünk e hó 22-én ünnepli fennállásának

50 éves jubileumát. A székesegyházban e napon ünnepélyes szent mise lesz, délben a laktanyában a tisztikar bankettet ad, hol a honvéd zenekar fog játszani.

Pályatételek. A nagy-károlyi róm. kath. esperes-kerületi tanítóikkör múlt júniusban tartott gyűlése határozatából kifolyólag a következő pályatételek tűzettek ki. I. „*Mi módon keltheti fel s ápolhatja a tanító növendékeiben az erkölcsi és vallási érületet?*” — Jutalma az esperesi alapítvány osztaléka, mely az alapító kiegészítésével 25 korona.

— II. „*Miképen beszéljen (feleljen) a gyermek az iskolában?*” — Jutalma főt. Palczner Ernő n.-károlyi plébános ajándékából 20 korona. — Az idegen kézzel irt, legalább más fél írott ivre terjedő pályaművek, a szerző nevét rejtő zárt jelígyés levél kíséretében folyó évi márczius 15-ig az esperes-tanfelügyelői hivatalhoz küldendő *Csomaközre*. Pályázhatnak a n.-károlyi róm. kat. esperesi kerület tanítói.

Eljegyzés. Fényi Gyula kis-kun-félegyházi ev. ref. kántortanító eljegyezte Somogyi Etelka tanítónőt, Somogyi Sándor polgártársunk leányát.

Az iskolák államosítása. Értesülésünk szerint a szatmár-városi elemi iskolák államosításának kérdése a katolikusokra nézve megnyugtató módon fog elintéztetni. A róm. kath. elemi fiúiskola ugyanis kivétetik az államosítás alól. A város átadja a jelenlegi épületet róm. kath. iskolai célra minden időre. Az iskolai költségekről a hitvallásos iskolák fentartására vonatkozó törvények alkalmazása, illetve az ezen törvényekben az iskolafentartóknak biztosított jog igénybe vétele mellett, a katolikus polgárok újabb megterhelhetése nélkül gondoskodva lesz.

Nőegyleti jelmezbál. A nőegylet f. hó 12-én a polgári társaskör termeiben fényes táncestélyt rendezett, melyen a városi és vidéki előkelő társadalom színe java vett részt. — A nőegylet vigalmi mindig híresek voltak feltűnően fényes sikereikről, családias fesztelenségükről, széles, jó kedélyükről, finom társaságukról, de a legutóbbi jelmezbál valóban koronájául szolgál az eddigi diadaloknak, erkölcsi és anyagi jelentékeny eredményeknek. — Ugy látszik a társadalom az emberbaráti cél szolgálataiban álló eme nemes hivatásu egyesület küzdelmeit, törekvéseit impozánsan méltányolja és az egész vonalon való meleg érdeklődésével tüntetőleg honorálja. — És valóban e nőegyesület rá is szolgál a hathatós támogatásra, mert annak az eszmének szolgáltatásban áll, mely az evangéliumi könyörületesség, irgalom és felebaráti szeretet önfeláldozó, önzetlen gyakorlásában nyer termékeny és áldásos kifejezést s mely a gyámoltalanok istápolásában és segélyezésében oly megnyugtatólag és melegen sugárzik a kiáltó szükség és nyomor sötét tanyáin. A táncestélyen a jelmezes hölgyek szép és elegáns serege gyűlt egybe, kik a Rákóczy-induló hangjai mellett gyönyörű csoportban tartották győzelmi bevonulásukat a várakozó báli közönséggel színig telt táncsterembe. Aztán megkezdődött a tánc s a szüneti félbeszakítás után hajnalban végződött. — A jelmezek mind izléesek, a jelmezesek mind bájosak és hódítók voltak, közülök kiemelni bákirálynőül egyiket sem lehet, mert mind azok voltak. A fiatal urak szokatlanul nagy számban jelentek meg, s így a hölgyek egytől-egyig jól mulattak. Bizonyos, hogy a nőegyleti vigalmak népszerűségének nimbuszát a lezajlott estély

határozottan emelte. Dicséret illeti a fáradhatatlan rendezőseget élén Hérmán Mihályné elnöknővel, Jákó Sándorné alelnöknővel és Jékei Károlyné urhölgygyel, kik munkájukban, nehéz feladatukban a titkár és Bakesy Gergely által segítettve és semmi akadálytól vissza nem riadva, sőt azokon kitartással diadalmaskodva elérték azt a sikert, melynek elérése erős ambíciójuk volt. A pénztár megtelt, mert a jövedelem 633 korona 50 fillér, tiszta jövedelmül pedig 550 koronánál több marad, a mi nagy record, mert ezuttal a bevétel csak a beléptijegyekből állott elő.

— A tánczestélyen résztvettek. a) Asszonyok: Bakó Ignáczné, Barcsainé, Bencsik Istvánné (N.-Palád), Bossin Józsefné, Domokos Lajosné, dr. Farkas Antalné, Félégyházi Ferenczné, Galba Lajosné, özv. Göde Györgyné, dr. Hantz Jenőné, Hérmán Julia, ifj. Hérmán Istvánné, Hérmán Mihályné, özv. Hoek B.-né, Jákó Sándorné, Jékey Ilona, Jékei Károlyné, Kenyeres Károlyné, özv. Kishalmy M. L.-né, Korányi Jánosné, dr. Kölcsey Ferenczné, Leitner Bertalanné, Lengyel Endréné, Lengyel Imréné, Litterczky Endréné, Markos Imréné, Novák Lajosné, Palády Lajosné, dr. Papolezy Gyuláné, Szabados Edéné, Tehofen örnagyné, Uray Gézáné, Uray Károlyné, dr. Wallon Gyuláné, Varju Sándorné, Vásárhelyi Barnáné. — b) Leányok: Félégyházi Ilonka, Litterczky Margit és Erzsike, Madarassy L., Nagy Vilma (Nagy-Kapos), Papp Ilona, Szentiványi Krisztina. — c) Jelmezések: Tombory Virgílné — kalotaszegi menyecske, Barcsai Ilonka — nap, Bányai Ida — sólyom vadász, Bencsik Erzsike — pierette, Bencsik Viola — éji tündér, Böszörményi Eszter — spanyol cigány leány, Bossin Gizella — apród, Domokos Mariska — kártyavető cigány leány, Göde Erzsike — rokokó, Hérmán Margit — hajnalka, Kishalmi M. Irén — virágáros leány, Korányi Margit — képeslevelezőlap, Kenyeres Katicza — hold, Leitner Margit — arató leány, Lengyel Elza — pipaacs, Nagy Anna — margaréta, Palády Erzsike — magyar menyecske, Streicher Berta — lepke, Tombory Emma — kalotaszegi leány, Uray Nagy Leonka — pierette, Uray Olga — vadrózsa. — *Kimutatás* a jótékony nőegyesület által jan. 12-én rendezett tánczestély pénztári számadásáról. Összes bevétel: 653 korona 20 fillér. Ehez járultak felülfizetéssel: Meszlényi Gyula püspök 20 K., Dr. Chorin Ferencz 100 K., Br. Vécey Józsefné 10 K., Hérmán Mihály 16 K., Hehelein Károly 8 K., Lentz ezredes 8 K., Galba Lajos 6 K., Papolezy Béla 5 K., Uray Géza 5 K., Horváth I. gyógyszerész 5 K., Steinberger Ábrahámné 5 K., Tschofen örnagy 4 K., Spindker K. örnagy 2. Dr. Fehetel János 2. K., Dr. Wolkenberg Alajos 2 K., Zahoránszki István 2 K., Bencsik Andor 2 K., Dr. Böszörményi Emil 2 K., Domokos Lajos, Böszörményi Zsigmond, Bakesy Gergely, Bencsik István, Mátray Lajos 1—1 K. Dr. Török István 2 K. Jegyeiket kiváltották Fogarassy Sándorné, Litterátý Elekné, Dr. Fejes Istvánné, Dr. Tanódi Mártonné 5—5 K., Vallon Lajosné, Biky Károlyné 4—4 K., Augusztiny Jánosné, Fürst Victoriné, Fekete Teréz, ifj. Dr. Farkas Antalné, Szentiványi Károlyné, ifj. Lossonezy Józsefné, Lövy Miksáné, Cholnoky Imréné, Daróczy Endréné, Kovács Leóné, Dr. Schönpflug Jenőné, Demjén Sándorné, Deák Kálmánné, Haraszthy Tamásné, Nagy Elekné, Mándi Bertalanné, Sulyok Antalné, Kótai Lajosné, Dr. Nagy Barnáné, Kubányi Árpádné, Radó Bertalanné, Dr. Vajay Károlyné, Csomay Imréné,

2—2 K. Virágok eladásából Hérmán Margit 26 K., Kishalmy Irénke 17 K. 20 fillér. Mindketten saját virágaikból összesen 43 K. 20 fill. A kegyes felülfizetőknek, adományozóknak, a virágáros hölgyeknek s az összes jelenvoltaknak, kik a szép eredmény s a kiváló siker előmozdításában résztvettek, valamint a Társas-kör igen tisztelt választmányának a helyiség átengedéseért, tek. Jékey Károly urnak a pénztárnoki kezelésért hálás köszönetet mondanak Szatmár, 1901. jan. 14. Hérmán Mihályné, n. e. elnök, Biky Károly, n. e. pénztárnok.

Házvétel. Morvai János könyvnyomdatulajdonos és neje Ruprecht Erzsébet a Göbl-féle Eötvös-utczai 6. sz. házastelket a Kereskedelmi és Iparbanktól 20.000 koronáért megvásárolták.

Jótékonycélú tárgysorsjáték. Lapunk mai számához mellékelten veszik olvasóink a szatmári gör. kath. egyház új templom építési javára rendezendő nagy tárgysorsjáték játéktervét. A mellékelt játéktervből kitetszőleg a nyereménytárgyak értékei igen szép összeget képviselnek: igazán nemes eszme, hogy a legutolsó tárgyig mind honi ipar termékei lesznek a kisorsolandó tárgyak s így a ki sorsjegyet vásárol, nemcsak a szent célt segíti elő, de a honi iparnak is áldoz! A sorsjegyek darabonként egy koronájával naponként a kezelőségi irodában (szatmári g. kath. plebánia) kaphatók s ezenkívül városunkban is több helyütt kapható. A szatmári g. kath. egyház, melynek hívei politikai multjokat tekintve mindig a magyarság eszméjének barátai voltak s méltók arra, hogy ebben a nagy vállalatában őket a nagy közönség segítse s mi hiszünk is, hogy a legszelesebb körü támogatás nem is marad el. Sok szerencsét!

A delaszáli szent János ifjúsági egyesület Mező-Petriben jövő vasárnap (20-án) tartja megalapítási ünnepélyét. Több hónapi előkészület után végre sikerült a nehézségeket leküzdeni s megalakult az egyesület. Az ünnepély templomi része az egyesületet bemutató szent mise áldozatból fog állani, melynél a tagok a szent áldozáshoz járulnak. Este díszgyűlés lesz: ének, szavalat, szónoklat s végül bűvészeti mutatványok s ködfátyolképek fogják a műsort alkotni. A bűvészeti mutatványokat *Csókás Elemér* tartja. A megnyitó beszéd után az egyesület patronusának delaszáli szent Jánosnak képe lelepleztetik. Az ifjúság neveléséért érdeklődőket szívesen látja az elnökség. Az egyesület a bécsi ifjúsági egyesületek mintájára lesz alkotva. Már eddig is 48 korona értékű társasjátékot hozathatott magának az egyesület s megcsináltatta 80 koronáért a patronusnak, delaszáli szent Jánosnak 2 méter magas s megfelelő szélességű képét. Alapító tagokká lettek *Fézer Anton* s *Bárth M.* 10—10 korona lefizetésével.

A gróf Hadik gyermekek megmérgezése. Gróf Hadik János három gyermeke 1898. október 13-án mérgezési tünetek között megbetegedett és kettő közülök másod-, illetve harmadnapon meghalt. Az orvosi vélemények növényi eredetű szivmereg okozta mérgezést konstaláltak. A mérgezés gyanúja a grófi kastély kulcsárnője, *H. Laura* ellen irányult, a kit a bíróság később le is tartóztatott. Dr. *Felletár Emil*, országos bírósági vegyész azonban, a ki vegyi vizsgálat alá vette az elhalt gyermek tetemének egyes részeit, igen terjedelmes és indokolt véleményében kimutatta, hogy a grófi gyermekek nem növényi mérgezés beadására következtek, hanem ragadós körmök és szájfájásban szenvedő tehének

tejének élvezete okozta fertőző kórban betegedtek meg, illetve haltak el. Minthogy a felülvéleményezésre felkért igazságügyi orvosi tanács is az országos bírósági vegyész véleményéhez csatlakozott, *H. Laurát* még 1899. október havában szabadlábra helyezték, a beregszászi királyi törvényszék vádtanácsa pedig 1900. április havában megszüntette ellene a további eljárást. Ezt a határozatot a kassai kir. ítélőtábla jogerős határozattal megerősítette.

Népszámlálás. Városunk 4 számláló kerületében a népszámlálás be van fejezve, átvevideálva, az egyének és lakások mennyiségét e 4 kerületben a következő számadatok mutatják. Az I. kerületben számláló biztos *Bodnár Alajos* volt, összeíratott 749. a II. kerületben számláló biztos *Mondik Endre* volt, összeíratott 1003 egyén, a 9-ik kerületben *Mező Sándor* számláló biztos összeírt 818, a 19-ik kerületben ugyanő 978 egyént, a 4 kerületben az összes lélekszám 3708. A 19-ik kerületben Gvadányi u. 9. szám alatt saját házában lakik özv. Tóth Bálintné, ki 3 századot ért. 1799-ben született, 1800-at keresztül élte s 1901-et megérte. 102 éves.

A Nagykárolyi kath. legény egyesület e hó 20-án tartja szokásos farsangi bálját a polgári olvasóköri dísztermében. Bálványának a rendező bizottság *Báthory Istvánné*, szül. *Jordán Terézia* urnót nyerte meg, mi már magában véve kellő biztosíték a bál sikeréhez.

A félévi vizsgálatok a szatmári püspöki hittani intézetben a következő napokon tartatnak: Január 14.-én a lelkipásztorkodástánból, 15.-én az alapvető hittanból, 23.-án az egyház jogtanból, 24.-én a szentírási tanulmányokból, 30.-án a neveléstanból, 31.-én a bölcseléből.

A „Szatmár-Németi Iparos Ifjak Köre” a „Vigadó” összes termeiben Otthona-érvétel-árának fedezésére 1901. évi január hó 27-én cotilion tánczeczal egybekötött farsangi bált rendez, mely alkalomból a közönséget ez uton is szíves megjelenésre kéri a rendezőség. Kezdeté 8 órakor. Belépő jegyek: Személyi jegy 1 kor 60 fill., Család-jegy 4 korona. Karzat jegy 60 fillér. Jegyek előre válthatók Horváth Béla, Sternberg Testvérek, Balogh Dezső és Inglik József urak üzletében. Cotilion jelvények este a pénztárnál kaphatók.

Lopás a postán. M.-Szigeten e hó 4-én reggel Vereb András levélhordó, a midőn a postatiszttel elszámolt, egy Stanislauból Káhnán Márcel címére érkezett 2000 koronát tartalmazó pénzes levelet ellopott. Még az nap civil ruhát vásárolt s este így mulatott a „Fehér ló” kocsimában s még azon éjjel megszökött. Valószínűleg Amerika felé vette útját, mivel egy bátyja már rég ott lakik s vele az utóbbi időben sűrűen levelezett. — A czimzettnek természetesen kifizeti a posta az összeget. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást és pedig sikerrel, mert Szatmáron elfogták, és nálla találtak még 1243 koronát. Átadták az ügyészségnek.

A részeg ember váltója. A kuria most egy konkrét esetben kimondta, hogy a mámoros állapotban aláírt váltó, amely kávéházban fogyasztott szeszes italok fejében adott, az 1883. évi törvénycikk 23 és 24. szakaszai értelmében nem érvényesíthető.

Szinház.

Annak az érthetetlen közönynek, melylyel a szatmári közönség ez idő szerint derék szintársulatunk iránt viselkedik, a híre

bejárta a fővárosi sajtót is s méltán kelt minden művészetpártoló ember lelkében viszatetszést. Elég baj, hogy a jobb érzésük sajnálkozása mellett is a színház nap nap után üres; pedig a Cathry-pár jutalomjátéka *Durand és Durand* (jan. 8.), a *Tartalékos férj* negyedik előadása (jan. 11.) is oly kedves vig esték voltak, melyekre ő ömmel emlékezünk vissza, A természetes kedélyesség, a játszi humor diadala mindkét darab s szívesen néznők meg ismételtén mind a kettőt.

Csak a *Viceadmirális* két előadása (jan. 12. és 13.) tudta a nézőtér némi megöltöteni. Millőcker mester ezen pompás operettjéről csak a legnagyobb dicsérettel emlékezhetünk meg. A dallamos énekszámok (Csöregh, Szegedi), a fülbemászó zene, a tarka tánczok, a mulatságos mese teljesen lekötötték a figyelmet s noha az előadás mindkét este 11 óráig tartott, sem a szereplők lelkesedése, sem a közönség érdeklődése nem csökkent.

Trilby (Jan. 14.) félhelyárákkal Holézy megszokott bravourjával sikerült, kedden este pedig Szalóczy jutalomjátékára (*A kornevilli harangok*) telt meg ház, hogy kifejezést adjon annak az általános kedveltségnek, melyet a kedves primadonna ügyes elevevőségével, üde temperamentumával kiérdemelt.

Szerkesztői üzenet.

S. E. A jövő számban jönni fog. Várjuk a folytatását.

Cs. V. Reklam híreket csak díjazás mellett közölhetünk.

E. J. Térszűke miatt csak a jövő számban közölhetjük. Köszönet buzgalmaért.

N. D. Az egyes számok ára a czimlapon látható.

Br. J. Nagyérdekű ciklét vettük. Mihelyt sor kerül róla közölni fogjuk.

Hr. J. Mai számunkból kimaradt jövőre adjuk.

20136
1900 tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szatmárnémeti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Czigler Antal és neje végrehajtást szenvedő elleni 470 kor. 14 fil. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szatmári kir. törvényszék az erdődi kir. járásbírósa területén levő Sándorfaluban fekvő a sándorfalui 25 sz. tjkvben A I. 1—20 rsz. 40. 104. 146/a 221. 320. 377. 463. 639. 788. 837. 854. 893. 917. 981. 1126. 1170. 1201. 1344. 1429. 1437. hrsz. a irt ingatlanokra 882 kor. a + 1 r. 26 hrsz. a irt ingatlanra 64 kor. a + 2 rsz. 1731 hrsz. a irt ingatlanra 30 kor. a + 3 rsz. 1811 hrsz. a irt ingatlanra 600 kor. a 112 sz. tjkvben A + 1 rsz. 1618 hrsz. a irt ingatlanra 14 kor. a 290 sz. tjkvben A + 1 rsz. 1643 hrsz. a irt ingatlanra 12 kor. a 39 sz. tjkvben A I. 1—19 rsz. 39. 105. 176. 222. 321. 378. 464. 640. 836. 855. 892. 918. 982. 1125. 1171. 1202. 1345. 1423. 1436. hrsz. a irt ingatlanokra 849 kor. a + 1 r. 1793 hrsz. a irt ingatlanra 30 kor. az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi Marcius hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Sándorfalu községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 88 k. 20 f., 6 k. 40 f., 3 k. 60 k., 1 k. 40 f., 1 k. 20 f., 84 k. 90 f. és 3 kor.-tképzémben vagy

az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz 170 §-a értelmében a pánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Kelt Szatmártt 1900. évi decz. hó 4-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Öreg.

kir. tszéki. albiró.

Ki **typhus** és minden más betegségtől óvni akarja magát, melyek a rossz és élvezhetetlen vizek miatt keletkeznek, igyék

oxigén-vizet

— a megváltó gyógy-
szertárból, —

Orvosi tekintélyek által **czu-
kor-, sziv-, tüdő-, gyomor-
és vesebajok** ellen ajánlva.

Kapható **Rohrlieh** Sá-
muel gyógyszer-tárában s min-
den fűszerüzletben és vendég-
lőkben.

Termény árak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	6	60	6	70
Kétszeres	5	70	5	80
Rozs	5	90	6	—
Arpa	5	20	5	30
Zab	4	70	4	80
Tengeri	4	70	4	80
Kása	9	10	9	20
Fehér paszuly	5	90	6	—
Tarka	4	60	4	70
Szilva	21	—	22	—
„ füstölt	—	—	—	—
Repeze	11	10	—	—
Krumpli zsákja	1	30	1	40
Szalonna	—	—	—	—

Saját készítésű fehéreneműek az ezredéves országos

PÁSKUJ IMRE

hazai iparcsarnokába

megjöttek

az őszi és téli idényre

a legdivatosabb

NŐIRUHA KELEMÉK

és a legjobb minőségű tiszta gyapjuból készült

hazai gyapjuszövetek és posztók

férfi öltönyök és felsőkre, melyekből nagy választék van; ugyzsin-
szepességi len vásznak, damaszt asztalneműek, pamut siffonok
és vásznak állandóan raktáron tartatnak; a saját készítésű **női- és
férfi fehéreneműek** szintén készletben vannak s azokból a leg-
szébb **menyasszonyi kelengyék** a legrövidebb idő alatt ké-
szíttetnek.

Téli harisnyák, alsó ruhák, keztük, sapkák, muffok, gallé-
rok, kalapok, **szőnyekek, függönyök, ágyterítők, pap-
lanok, pokrócok, madráczok** nagy választékban vannak.

Torna ingek nagy választékban.

Biczikli ingek, harisnyák, sapkák

Vidékre árjegyzékek és minták bérmentve.

fejlesztéseért milleniumi éremmel lettek kitüntetve!

Ez évben tartott kiállításán elismerő oklevelet nyert.

kiállítás, jeles munka, versenyképesség és új iparág

Csinos kivitelü

báli, üdvözlő kártyákat, lakodalmi és eljegyzési meghívókat, mérlegeket, mindennemű rovatos munkákat, üzleti körleveleket, falragaszokat, a legjutányosabb ár mellett készít a

„PÁZMÁNY-SAJTÓ”

könyvnyomda.

Ugyanitt nagy raktár: egyházi, iskolai, katonai, jegyzői nyomtatványokból.

Hirdetéseket

legolcsóbban vesz fel
a

„HETI SZEMLE”,

Szatmármegye legelterjedtebb s
egyedüli politikai hetilapja.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntelve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüsszel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1900-ik nyári és őszi időnyre
papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

különösen:

meleg téli havelokokat, s. p. finom fekete palmerstonból ujjak nélkül 18 frt, ujjakkal 24 frt.; ujjakkal és valódi széles prém-gallérral, bélelve 34 frt.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, eingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben. Szövetek méter számra is eladatnak.

Egyházi szerek

végleges megrendelés után olcsón szállítanak.

Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

Petróleom olaj és villany lámpák villamos izó testek minden nagyságban 70 fillér.

GYÖRY KÁROLY

ÜVEG PORCELLÁN LÁMPA ÉS HÁZTARTÁS BERENDEZÉRI ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

50 kor. **menyaszonyi kelengyék** áll 100 drbbal
27 drb. üveg 72 porcellán edény és 1 drb. **fa táleza**
vannak 200, 300, 400, 500, kor. kelengyék melyek az
evő és ivó készleteken kívül igen sok használati és disz
tárgyakat tartalmaznak **égők** 15, 25, 35, 45, 27 gyertya
fényre ezen égők bármely petróleom lámpába alkalmaz-
hatók, — **alkalmi ajándék tárgyak nagy**
választékban.

kész szolgálattal

Györy Károly.

Zománczott lagirozott és nikkél edények képeretezés minden kivitelben.

Alpaca és cinacél evő eszközök.

Csillár petróleom 44 fillér

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZT LUKÁCSFÜRDŐI

HECZYFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASÚTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva,
„A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.”
Kapható minden jobb „fűszerkereskedés-
ben és vendéglőben.”